

ሐዋርያዊ ቅብብሎሽ

ከሐዋርያት አለቃ ከቅዱስ ጴጥሮስ፣ በዩትሬክት ብሉይ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በኩል፣ እስከ ዘመናችን

በዚህ የቅብብሎሽ መስመር፦

ብፁዕ*

Garland F. Byers, Jr., J.D., D.D.‡

የእሕዛብ ጳጳስ፣ በሐዋርያዊ ተልእኮ

1. ቅዱስ ጴጥሮስ፣ ሐዋርያና ስማዕት[ካኦ]

እ.ኤ.አ. በ*30* ገደማ በክርስቶስ ተጠራ

በመጽሐፍ ቅዱስ የተጠቀሰበት፦ ከአሥራ ሁለቱ በመጀመሪያ የተጠቀሰ *(የማቴዎስ ወንጌል 10:2)*፤ «አንተ ጴጥሮስ ነህ፥ በዚችም ዓለት ላይ ቤተ ክርስቲያኔን እሠራለሁ» *(የማቴዎስ ወንጌል 16:18)*

ይህ የሐዋርያዊ ቅብብሎሽ መስመር እ.ኤ.አ. በ30 ገደማ ከነበረው ከሐዋርያው ጴጥሮስ ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ይዘልቃል፤ ይህም እስከ 2026 እ.ኤ.አ. ድረስ 1,996 ዓመታትን ያካልላል።

ከቅዱስ ጴጥሮስ እስከ ፓፓ ጳውሎስ *3ኛ* ያለው ቅብብሎሽ የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን የያዘችውን የሮም ጳጳሳት ዝርዝር ይከተላል፤ ይህም የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን የራሷን ሐዋርያዊ ቅብብሎሽ እስከ ቅዱስ ጴጥሮስ የምታደርሰበት ያው ዝርዝር ነው።

የጵጵስና ሢመት ከአንዱ ወደ ቀጣዩ የተፈጸመው ከዚህ በታች በተጠቀሱት አብያተ ክርስቲያናት በኩል ነው።

በዚህ መስመር ውስጥ ያሉ አንዳንድ ጳጳሳት በቅዱሳንነትም ይከበራሉ። ከስማቸው አጠገብ ያሉት ምልክቶች የሚመለከቱት የሕይወትን ቅድስና ብቻ ነው። የማንኛውንም ሢመት ሕጋዊነት አይነኩም፤ በቅዱሳንነት ቢከበርም ባይከበርም፣ የተዘረዘረው እያንዳንዱ ጳጳስ በቅብብሎሹ ውስጥ ያለውን ሰፍራ በእኩልነት ይይዛል።

ቅ. ቅዱስ፦ አንዲት ቤተ ክርስቲያን የጀግንነት ቅድስና ሕይወት እንደ ኖረና እሁን ከእግዚአብሔር ጋር እንዳለ በይፋ የምታከብረው፣ መታሰቢያውንም በቀን መቁጠሪያዋ የምትጠብቅለት ሰው። በጥንቲቱ ቤተ ክርስቲያን ቅዱሳን የሚታወቁት በምእመናንና በጳጳሶቻቸው ይሁንታ ነበር፤ በኋላ ግን በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በይፋ የቅድስና አዋጅ (ካኖናይዜሽን)፣ በምሥራቅ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ በክብረ ቅድስና አዋጅ ሆነ።

ቡሩክ ቡሩክ፦ በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን፣ ቅዱስ ተብሎ በይፋ ከመታወጁ በፊት ያለውን መደበኛ ደረጃ፣ ማለትም የቡሩክነት ዕውቅና ያገኘ ሰው።

ካ በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን እንደ ቅዱስ ወይም እንደ ቡሩክ የሚከበር።

ካኦ በሮማ ካቶሊክም በምሥራቅ ኦርቶዶክስም አብያተ ክርስቲያናት ቅዱስ ሆኖ ይከበራል።

ቀይ ስማዕት፦ ስለ እምነት ሕይወቱን የሰጠ።

አብያተ ክርስቲያናት ቅዱስ ማን እንደ ሆነ ሁልጊዜ አይስማሙም። አንዲቱ ሌላዋ የማታከብረውን ሰው ልታከብር ትችላለች፤ ምልክቶቹም እያንዳንዱን የትኛዋ ቤተ ክርስቲያን እንደምታከብረው ያሳያሉ።

ሮም

ሐዋርያት ጴጥሮስና ጳውሎስ ሕይወታቸውን የሰጡበት የሮም መንበር። ቅዱስ ጴጥሮስን ከተካው ከቅዱስ ሊኖስ ጀምሮ እስከ ፓፓ ጳውሎስ *3*ኛ ድረስ ያሉት የሮማ ጳጳሳት፤ ሺፒዮኔ ሬቢባ በ*1541* እ.ኤ.አ. ወደ ጽጽስና ማዕረግ ከፍ ያለው በዚሁ ፓፓ ዘመን ነው።

2. ቅዱስ ሊኖስ ካኦ ..... 67 ገጽ
3. ቅዱስ አናክሌቱስ ካኦ ..... 76 ገጽ
4. ቅዱስ ቀሌምንጦስ 1ኛ ካኦ ስማዕት ..... 88 ገጽ
5. ቅዱስ ኤቫሪስቱስ ካኦ ..... 97 ገጽ
6. ቅዱስ አሌክሳንደር 1ኛ ካኦ ..... 105 ገጽ
7. ቅዱስ ሲክስቱስ 1ኛ ካኦ ..... 115 ገጽ
8. ቅዱስ ቴሌስፎሮስ ካኦ ስማዕት ..... 125 ገጽ
9. ቅዱስ ሂጊኑስ ካኦ ..... 136 ገጽ
10. ቅዱስ ፒዩስ 1ኛ ካኦ ..... 140 ገጽ
11. ቅዱስ አኒሴቱስ ካኦ ..... 155 ገጽ
12. ቅዱስ ሶጤር ካኦ ..... 166 ገጽ
13. ቅዱስ ኤሌውቴርዮስ ካኦ ..... 175 ገጽ
14. ቅዱስ ቪክቶር 1ኛ ካኦ 189
15. ቅዱስ ዜፊሪኑስ ካኦ 199
16. ቅዱስ ካሊክስቱስ 1ኛ ካኦ ስማዕት 217
17. ቅዱስ ኡርባን 1ኛ ካኦ 222
18. ቅዱስ ጰንጥያኖስ ካኦ ስማዕት 230
19. ቅዱስ አንቴሩስ ካኦ 235
20. ቅዱስ ፋቢያን ካኦ ስማዕት 236
21. ቅዱስ ቆርኔሌዎስ ካኦ ስማዕት 251
22. ቅዱስ ሉክዮስ 1ኛ ካኦ 253
23. ቅዱስ እስጢፋኖስ 1ኛ ካኦ 254
24. ቅዱስ ሲክስቱስ 2ኛ ካኦ ስማዕት 257
25. ቅዱስ ዲዮናስዮስ ካኦ 259
26. ቅዱስ ፊልክስ 1ኛ ካኦ 269
27. ቅዱስ ኤውቲኪያኖስ ካኦ 275
28. ቅዱስ ጋይዮስ ካኦ 283
29. ቅዱስ ማርሴሊኑስ ካኦ 296
30. ቅዱስ ማርሴሉስ 1ኛ ካኦ 308
31. ቅዱስ አውሳብዮስ ካኦ 309
32. ቅዱስ ሚልቲያዴስ ካኦ 311
33. ቅዱስ ሲልቬስተር 1ኛ ካኦ 314
34. ቅዱስ ማርቆስ ካኦ 336
35. ቅዱስ ዩልዮስ 1ኛ ካኦ 337
36. ሊቤርዮስ 352
37. ቅዱስ ዳማሶስ 1ኛ ካኦ 366
38. ቅዱስ ሲሪቅዮስ ካኦ 384
39. ቅዱስ አናስታስዮስ 1ኛ ካኦ 399
40. ቅዱስ ኢኖስንት 1ኛ ካኦ 401
41. ቅዱስ ዞሲሞስ ካኦ 417
42. ቅዱስ ቦኒፌስ 1ኛ ካኦ 418
43. ቅዱስ ሴሌስቲን 1ኛ ካኦ 422
44. ቅዱስ ሲክስቱስ 3ኛ ካኦ 432
45. ቅዱስ ሊዮ 1ኛ ካኦ 440
46. ቅዱስ ሂላሪዮስ ካኦ 461
47. ቅዱስ ሲምፕሊቅዮስ ካኦ 468

48. ቅዱስ ፊልክስ 3ኛ ካኦ 483
49. ቅዱስ ጌላስዮስ 1ኛ ካኦ 492
50. አናስታስዮስ 2ኛ 496
51. ቅዱስ ሲማኮስ ካኦ 498
52. ቅዱስ ሆርሚስዳስ ካኦ 514
53. ቅዱስ ዮሐንስ 1ኛ ካኦ ስማዕት 523
54. ቅዱስ ፊልክስ 4ኛ ካኦ 526
55. ቦኒፌስ 2ኛ 530
56. ዮሐንስ 2ኛ 533
57. ቅዱስ አጋፔቱስ 1ኛ ካኦ 535
58. ቅዱስ ሲልቬርዮስ ካኦ ስማዕት 536
59. ቪጊልዮስ 537
60. ጴላግዮስ 1ኛ 556
61. ዮሐንስ 3ኛ 561
62. ቤኔዲክት 1ኛ 575
63. ጴላግዮስ 2ኛ 579
64. ቅዱስ ጎርጎርዮስ 1ኛ ካኦ 590
65. ሳቢኒያኖስ 604
66. ቦኒፌስ 3ኛ 607
67. ቅዱስ ቦኒፌስ 4ኛ ካኦ 608
68. ቅዱስ አዴዎዳቱስ 1ኛ ካኦ 615
69. ቦኒፌስ 5ኛ 619
70. ሆኖሪዮስ 1ኛ 625
71. ሴቬሪኑስ 640
72. ዮሐንስ 4ኛ 640
73. ቴዎድሮስ 1ኛ 642
74. ቅዱስ ማርቲን 1ኛ ካኦ ስማዕት 649
75. ቅዱስ ዩጂን 1ኛ ካኦ 654
76. ቅዱስ ቪታሊያን ካኦ 657
77. አዴዎዳቱስ 2ኛ 672
78. ዶኑስ 676
79. ቅዱስ አጋቶ ካኦ 678
80. ቅዱስ ሊዮ 2ኛ ካኦ 682
81. ቅዱስ ቤኔዲክት 2ኛ ካኦ 684
82. ዮሐንስ 5ኛ 685
83. ኮኖን 686
84. ቅዱስ ስርግዮስ 1ኛ ካኦ 687
85. ዮሐንስ 6ኛ 701
86. ዮሐንስ 7ኛ 705
87. ሲሲንዮስ 708
88. ቆስጠንጢኖስ 708
89. ቅዱስ ጎርጎርዮስ 2ኛ ካኦ 715
90. ቅዱስ ጎርጎርዮስ 3ኛ ካኦ 731
91. ቅዱስ ዘካርያስ ካኦ 741
92. እስጢፋኖስ 2ኛ 752
93. ቅዱስ ጳውሎስ 1ኛ ካኦ 757
94. እስጢፋኖስ 3ኛ 768
95. አድሪያን 1ኛ 772
96. ቅዱስ ሊዮ 3ኛ ካኦ 795
97. እስጢፋኖስ 4ኛ 816
98. ቅዱስ ፓስካል 1ኛ ካኦ 817
99. ዩጂን 2ኛ 824
100. ቫለንቲን 827
101. ጎርጎርዮስ 4ኛ 827
102. ስርግዮስ 2ኛ 844
103. ቅዱስ ሊዮ 4ኛ ካኦ 847
104. ቤኔዲክት 3ኛ 855
105. ቅዱስ ኒቆላዎስ 1ኛ ካኦ 858
106. አድሪያን 2ኛ 867
107. ዮሐንስ 8ኛ 872
108. ማሪኖስ 1ኛ 882
109. ቅዱስ አድሪያን 3ኛ ካኦ 884
110. እስጢፋኖስ 5ኛ 885
111. ፎርሞስስ 891
112. ቦኒፌስ 6ኛ 896
113. እስጢፋኖስ 6ኛ 896
114. ሮማኖስ 897
115. ቴዎድሮስ 2ኛ 897

116. ዮሐንስ 9ኛ 898
117. ቤኔዲክት 4ኛ 900
118. ሊዮ 5ኛ 903
119. ሰርግዮስ 3ኛ 904
120. አናስታሰዮስ 3ኛ 911
121. ላንዶ 913
122. ዮሐንስ 10ኛ 914
123. ሊዮ 6ኛ 928
124. እስጢፋኖስ 7ኛ 928
125. ዮሐንስ 11ኛ 931
126. ሊዮ 7ኛ 936
127. እስጢፋኖስ 8ኛ 939
128. ማሪኖስ 2ኛ 942
129. አጋፔቱስ 2ኛ 946
130. ዮሐንስ 12ኛ 955
131. ሊዮ 8ኛ 963
132. ቤኔዲክት 5ኛ 964
133. ዮሐንስ 13ኛ 965
134. ቤኔዲክት 6ኛ 973
135. ቤኔዲክት 7ኛ 974
136. ዮሐንስ 14ኛ 983
137. ዮሐንስ 15ኛ 985
138. ጎርጎርዮስ 5ኛ 996
139. ሲልቬስተር 2ኛ 999
140. ዮሐንስ 17ኛ 1003
141. ዮሐንስ 18ኛ 1004
142. ሰርግዮስ 4ኛ 1009
143. ቤኔዲክት 8ኛ 1012
144. ዮሐንስ 19ኛ 1024
145. ቤኔዲክት 9ኛ 1032
146. ሲልቬስተር 3ኛ 1045
147. ቤኔዲክት 9ኛ 1045
148. ጎርጎርዮስ 6ኛ 1045
149. ቀሌምንጦስ 2ኛ 1046
150. ቤኔዲክት 9ኛ 1047
151. ዳማሶስ 2ኛ 1048
152. ቅዱስ ሊዮ 9ኛ [ካ] 1049
153. ቪክቶር 2ኛ 1055
154. እስጢፋኖስ 9ኛ 1057
155. ኒቆላዎስ 2ኛ 1059
156. አሌክሳንደር 2ኛ 1061
157. ቅዱስ ጎርጎርዮስ 7ኛ [ካ] 1073
158. ቡሩክ ቪክቶር 3ኛ [ካ] 1086
159. ቡሩክ ኡርባን 2ኛ [ካ] 1088
160. ፓስካል 2ኛ 1099
161. ጌላሰዮስ 2ኛ 1118
162. ካሊክስቱስ 2ኛ 1119
163. ሆኖሪዮስ 2ኛ 1124
164. ኢኖሰንት 2ኛ 1130
165. ሴሌስቲን 2ኛ 1143
166. ሉክዮስ 2ኛ 1144
167. ቡሩክ ዩጂን 3ኛ [ካ] 1145
168. አናስታሰዮስ 4ኛ 1153
169. አድሪያን 4ኛ 1154
170. አሌክሳንደር 3ኛ 1159
171. ሉክዮስ 3ኛ 1181
172. ኡርባን 3ኛ 1185
173. ጎርጎርዮስ 8ኛ 1187
174. ቀሌምንጦስ 3ኛ 1187
175. ሴሌስቲን 3ኛ 1191
176. ኢኖሰንት 3ኛ 1198
177. ሆኖሪዮስ 3ኛ 1216
178. ጎርጎርዮስ 9ኛ 1227
179. ሴሌስቲን 4ኛ 1241
180. ኢኖሰንት 4ኛ 1243
181. አሌክሳንደር 4ኛ 1254
182. ኡርባን 4ኛ 1261
183. ቀሌምንጦስ 4ኛ 1265

184. ቡሩክ ጎርጎርዮስ 10ኛ [ካ] 1271
185. ቡሩክ ኢኖስንት 5ኛ [ካ] 1276
186. አድሪያን 5ኛ 1276
187. ዮሐንስ 21ኛ 1276
188. ኒቆላዎስ 3ኛ 1277
189. ማርቲን 4ኛ 1281
190. ሆኖሪዮስ 4ኛ 1285
191. ኒቆላዎስ 4ኛ 1288
192. ቅዱስ ሴሌስቲን 5ኛ [ካ] 1294
193. ቦኒፌስ 8ኛ 1294
194. ቡሩክ ቤኔዲክት 11ኛ [ካ] 1303
195. ቀሌምንጦስ 5ኛ 1305
196. ዮሐንስ 22ኛ 1316
197. ቤኔዲክት 12ኛ 1334
198. ቀሌምንጦስ 6ኛ 1342
199. ኢኖስንት 6ኛ 1352
200. ቡሩክ ኡርባን 5ኛ [ካ] 1362
201. ጎርጎርዮስ 11ኛ 1370
202. ኡርባን 6ኛ 1378
203. ቦኒፌስ 9ኛ 1389
204. ኢኖስንት 7ኛ 1404
205. ጎርጎርዮስ 12ኛ 1406
206. ማርቲን 5ኛ 1417
207. ዩጂን 4ኛ 1431
208. ኒቆላዎስ 5ኛ 1447
209. ካሊክሰቱስ 3ኛ 1455
210. ፒዩስ 2ኛ 1458
211. ጳውሎስ 2ኛ 1464
212. ሲክስቱስ 4ኛ 1471
213. ኢኖስንት 8ኛ 1484
214. አሌክሳንደር 6ኛ 1492
215. ፒዩስ 3ኛ 1503
216. ዩልዮስ 2ኛ 1503
217. ሊዮ 10ኛ 1513
218. አድሪያን 6ኛ 1522
219. ቀሌምንጦስ 7ኛ 1523
220. ጳውሎስ 3ኛ 1534

የሬቢባ ቅብብሎሽ

ከካርዲናል ሺፒዮኔ ሬቢባ እስከ ካርዲናል ሉዊጂ ካዬታኒ፣ እያንዳንዱ ጳጳስ ከእርሱ በፊት በተዘረዘረው ጳጳስ ተሹሟል።

221. ሺፒዮኔ ሬቢባ 1541
222. ጁሊዮ አንቶኒዮ ሳንቶሪዮ 1566
223. ጂሮላሞ በርኔሪዮ 1586
224. ጋሌያጾ ሳንቪታሌ 1604
225. ሉዶቪኮ ሉዶቪዚ 1621
226. ሉዊጂ ካዬታኒ 1622

ሮምና ፈረንሳይ

በ*1630* እ.ኤ.አ. በካርዲናል ካዬታኒ ከተሾመው ከጆቫኒ ባቲስታ ስካናሮሊ ጀምሮ፣ በሬምስ፣ በሞ እና በኮንዶም ሊቃነ ጳጳሳትና ጳጳሳት በኩል፣ በ*1719* እ.ኤ.አ. በፓሪስ ጳጳስ ሆኖ እስከ ተሾመው እስከ ዶሚኒክ-ማሪ ቫርሌ ድረስ።

227. ጆቫኒ ባቲስታ ስካናሮሊ 1630
228. አንቶኒዮ ባርቤሪኒ 1655
229. ሻርል-ሞሪስ ለ ቴሊዬ 1668
230. ዣክ-ቤኒኝ ቦሱዌ 1670
231. ዣክ ደ ጎዮን ደ ማቲኞን 1693
232. ዶሚኒክ-ማሪ ቫርሌ 1719

ዩትሬክት

የዩትሬክት፣ የሃርለምና የዴቨንተር ብሉይ ካቶሊክ ሊቃነ ጳጳሳትና ጳጳሳት፣ በ*1739* እ.ኤ.አ. በቫርሌ ከተሾመው ከፔትሩስ ዮሃንስ ሜይንዳርትስ ጀምሮ እስከ ዩትሬክቱ ሊቀ ጳጳሳት እስከ ጌራርዱስ ጉል ድረስ።

233. ፔትሩስ ዮሃንስ ሜይንዳርትስ 1739
234. ዮሃንስ ቫን ስቲፕሃውት 1745
235. ጓልቴሩስ ሚካኤል ቫን ኒውዌንሃውዘን 1768
236. አድሪያኑስ ዮሃንስ ብሩክማን 1778
237. ዮሃንስ ያኮቡስ ቫን ሬይን 1797

238. ጊስቤርቱስ ደ ዮንግ 1805
239. ዊሊብሮርዱስ ቫን ኦስ 1814
240. ዮሃንስ ቦን 1819
241. ዮሃንስ ቫን ሳንተን 1825
242. ሄርማኑስ ሄይካምፕ 1854
243. ካስፓሩስ ዮሃንስ ሪንኬል 1873
244. ጌራርዱስ ጉል 1892

እንግሊዝና አሜሪካ

በ*1908* እ.ኤ.አ. በዩትሬክት ከተሾመው ከአርኖልድ ሃሪስ ማቲው ጀምሮ፣ እያንዳንዱ ጳጳስ ከእርሱ በፊት በተዘረዘረው ጳጳስ ተሹሟል።

245. አርኖልድ ሃሪስ ማቲው 1908
246. ሩዶልፍ ደ ላንዳስ ቤርግ 1913
247. ዊልያም ሄንሪ ፍራንሲስ ብራዘርስ 1916
248. ዊልያም ሞንትጎመሪ ብራውን 1925
249. ዋላስ ዴቪድ ደ ኦርቴጋ ማክሲ 1927
250. ኒልስ ቤርቲል አሌክሳንደር ፐርሶን 1986
251. ሳሙኤል ጊዶ ጁኒየር 2004

252.

Garland F. Byers, Jr.

2013

ከሮማ ጳጳስ ጋር የጋራ ቅብብሎሽ

የአሁኑ የሮማ ጳጳስ ፓፓ ሊዮ 14ኛና ጳጳስ ባየርስ ከቅዱስ ጴጥሮስ ጀምሮ እስከ ካርዲናል ሉዊጂ ካዬታኒ (በ1622 እ.ኤ.አ. ጳጳስ ሆኖ የተሾመ) ድረስ አንድ ዓይነት የሐዋርያዊ ቅብብሎሽ መስመር ይጋራሉ። ሁለቱም መስመሮች የሚወርዱባቸውን ጳጳሳት ካርዲናል ካዬታኒ በገዛ እጆቹ ሾሟል፦ በፓፓ ሊዮ 14ኛ መስመር ካርዲናል ኡልዴሪኮ ካርፔኛን፣ በዚህኛው የጳጳስ ባየርስ መስመር ደግሞ ጆቫኒ ባቲስታ ስካናሮሊን፤ ሁለቱንም የሾመው በ1630 እ.ኤ.አ. ነው።

ክህነት

ሹመት

ኦገስት 17 ቀን 2008 እ.ኤ.አ.፣ በእጅ መጫን፣ St. Paul's Lutheran Orthodox Chapel ውስጥ፣ ፓልመርተን፣ ፔንሰልቬንያ።

ሢመተ ጵጵስና

ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ.፣ በቅዱስ ቁርባን አከባበር ወቅት በእጅ መጫን፣ St. Paul's Lutheran Orthodox Chapel ውስጥ፤ ቤተ ጸሎቱ በዚያ ዕለት የተሰበሰበው American Legion Post 16 ውስጥ ነበር፣ ስላቲንግተን፣ ፔንሰልቬንያ።

አገልግሎት

ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ. Lutheran Orthodox Church, Inc. በተባለው ድርጅት ውስጥ ሢመተ ጵጵስና ተቀበሉ፤ ከዚያም በዚሁ ድርጅት ውስጥ Western North Carolina ሀገረ ሰብከት ሊቀ ጳጳሳት ሆነው አገልግለዋል። ጳጳስ ባየርስ ከዚያ ድርጅት ጋር ከእንግዲህ ግንኙነት የላቸውም።

የሥነ መለኮት ዶክተር (*honoris causa*)፤ ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ. Lutheran Orthodox Church, Inc. የሰጠው።

ዋና ሿሚ
ብፁዕ ሳሙኤል ጊዶ ጁኒየር

ተባባሪ ሿሚዎች
ጳጳስ ብራድሊ ኤ. ቫርቪል
ጳጳስ ማይክል ባዩስ
ጳጳስ ጄምስ ቶምስን
የሹመትና የሢመተ ጵጵስና የምስክር ወረቀቶች ከሢመቱ ፎቶግራፎች ጋር ስለ ጳጳሱ በሚለው ገጽ ላይ ቀርበዋል።

Amharic Scripture quotations: copyright © 1962, 2003 United Bible Societies. Revised Amharic Bible in XML (2003). Printed version by United Bible Societies (C)1962. E-Text in transliterated ASCII format by Lapsley/Brooks Foundation 1994. Unicode UTF-8 transformation and XML-tagging by Dirk Röckmann 2003 (www.nt-text.net). With kind permission of the Bible Society of Ethiopia. Every non-commercial work using this data in any form must fully include this copyright statement! Every commercial use of parts or the complete data in any form needs written permission of the Bible Society of Ethiopia!

ሐዋርያው ጴጥሮስ፣ በፓልማ ኢል ጆቫኔ ሥራ ላይ ተመሥርቶ በሉካስ ቮርስተርማን 2ኛ የተቀረጸ ሕትመት፣ አንትወርፕ፣ 1660 እ.ኤ.አ.። Rijksmuseum፣ አምስተርዳም፤ ምንጭ፦ Wikimedia Commons፤ ሙዚየሙ ለሕዝብ ንብረት (public domain) ለቅቆታል፤ ከመጀመሪያው ምስል ተቆርጦ መጠኑ ተስተካክሏል።